

Przedmiotowy system oceniania z j. polskiego w klasach IV – VI

Celem nauczania j. polskiego w klasach IV – VI jest kształtowanie umiejętności posługiwania się mówioną i pisaną odmianą języka, wzbudzanie dociekliwości intelektualnej, samodzielności i wyrobienie nawyku samokształcenia. Oceniając ucznia należy wziąć pod uwagę trzy zasadnicze funkcje:

- diagnozującą
- różnicującą
- motywującą

Szczególnie funkcja motywująca spełnia ważną rolę, sprzyja wzbogacaniu wiedzy ucznia, oraz jest ważnym czynnikiem wychowawczym.

Zestawienie aktywności uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach języka polskiego

Oceniane umiejętności	Aktywności ucznia podlegające obserwacji i ocenie
Słuchanie	uważnie słucha
Mówienie	- wypowiada się na temat rozmaitych tekstów kultury (opowiadanie twórcze i odtwórcze) - pięknie recytuje - umiejętnie dyskutuje
Pisanie	- wykonuje prace domowe - pisze prace klasowe - pisze kartkówki - starannie prowadzi zeszyt - systematycznie uzupełnia ćwiczenia
Czytanie	- czyta bez przygotowania, z przygotowaniem, dotyczy zarówno rozumienia, jak i techniki czytania
Nauka o języku	- zna zagadnienia z nauki o języku - pisze kartkówki - pisze testy
Aktywność na lekcjach	- aktywnie uczestniczy w lekcji
Współpraca w grupie	-zgodnie pracuje w grupie
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	- pracuje ze słownikiem (samokształcenie) - gromadzi materiały

Terminowość wykonywania zadań	- planuje pracę i wykonanie zadań - organizuje i ocenia pracę własną i innych
Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń	- systematycznie prowadzi zeszyt - starannie i systematycznie prowadzi notatki
Inne prace	- projektuje, bierze udział w inscenizacjach - wykonuje wytwory plastyczne

Taksonomia ocen uwzględnia następujące poziomy wymagań

KONIECZNE	PODSTAWOWE	ROZSZERZAJĄCE	DOPEŁNIAJĄCE
Niezbędne w uczeniu się j. polskiego; proste, uniwersalne umiejętności potrzebne życiu	Najważniejsze w uczeniu się j. polskiego; łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego; powtarzające się w programie nauczania, dające się wykorzystywać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych; określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań w podstawie programowej	Istotne w strukturze przedmiotu j. polski; przydatne ale nie niezbędne w opanowaniu przedmiotu; użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej rzeczywistości	Wymagające korzystania z różnych źródeł; umożliwiające rozwiązywanie problemów; pozwalające zastosować wiedzę do rozwiązywania zadań trudnych i problemów w nowych sytuacjach

Na ocenę celującą poziom wymagań określono jako WYKRACZAJĄCY

Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania i kontroli prac domowych z j. polskiego jest zainteresowanie ucznia przedmiotem, pobudzenie jego aktywności twórczej, kreatywności, podtrzymanie chęci i gotowości do nauki, kształtowanie nawyku świadomego organizowania i planowania własnego uczenia się.

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadając pracę domową, nauczyciel określa termin i sposób wykonania zadania.

3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania pracy domowej.
4. Prace domowe mogą mieć charakter krótkich zadań związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów oraz zredagowania dłuższych form wypowiedzi pisemnych lub recytacji.
5. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.
6. „Parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.
7. Nieodrobienie pracy domowej zostaje odnotowane przez nauczyciela za pomocą tzw. kropki (dwie kropki; każde następne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna).
8. Uczeń ma prawo poprawienia oceny niedostatecznej po wykonaniu pracy w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
9. W uzasadnionym przypadku – częste nieodrabianie prac domowych – nauczyciel może odmówić wyznaczenia drugiego terminu wykonania pracy domowej.

UWAGI !!!

1. Ocenie podlegają wszystkie formy pracy ucznia:
 - a. pisemna kontrola postępów w nauce:
 - cztery prace klasowe w ciągu roku szkolnego (dokładny termin pracy powinien być zapisany w dzienniku z tygodniowym wyprzedzeniem); czas sprawdzania prac klasowych (sprawdzianów) nie powinien przekraczać 2 tygodni;
 - jeden sprawdzian językowy w II semestrze;
 - cztery dyktanda;

Jeżeli termin pracy klasowej (sprawdzianu) ustalony przez nauczyciela nie został dotrzymany z przyczyn niezależnych od uczniów, powinien być ustalony ponownie.

- jeden test sprawdzający stopień opanowania wiedzy polonistycznej;
- kartkówka – forma pisemna, zawierająca 3 jednostki tematyczne, nie przekraczająca 15 minut; nauczyciel nie jest zobowiązany do uprzedzenia uczniów jeśli obejmuje 3 jednostki;
- praca domowa;
- praca dodatkowa – referat, własna twórczość, itp.

- b. ustna kontrola postępów:

- wypowiedź w klasie – aktywność, udział ucznia w realizacji zadań postawionych w czasie lekcji;
- odpowiedź na lekcji – dialog, opis, streszczenie, opowiadanie, recytacja itp.;

2. W pracy pisemnej ocenie podlega:
 - a. zrozumienie tematu,
 - b. znajomość opisywanych zagadnień,
 - c. sposób prezentacji,
 - d. konstrukcja pracy i jej forma graficzna,
 - e. redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i klasie),
 - f. posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi (dyktanda),
 - g. znajomość treści lektur,

3. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych:
 - a. wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem tematem,
 - b. rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia,
 - c. spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi,
 - d. płynność opowiadania (właściwe tempo mówienia),
 - e. wyraźne mówienie (uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany),
 - f. przestrzeganie poprawności językowej (składniowej, leksykalnej, frazeologicznej),
 - g. wyraziste mówienie (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.)

4. Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń. Ocenie podlegają umiejętności:
 - a. planowanie i organizacja pracy grupowej,
 - b. efektywne współdziałanie,
 - c. wywiązywanie się z powierzonych ról,
 - d. rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,

- 5. uczeń ma prawo:**
 - a. do jednokrotnego poprawiania oceny częściowej (niedostatecznej) z pisemnej formy kontroli na zasadach ustalonych przez nauczyciela. Ocena ta jest ostateczna.
 - b. pracy klasowej nie pisze w danym dniu uczeń, który przyszedł do szkoły po minimum tygodniowej, usprawiedliwionej nieobecności. W przypadku notorycznego i celowego przez ucznia sprawdzianu, nauczyciel ma prawo zlecić uczniowi pisanie pracy w terminie wybranym przez nauczyciela, bez porozumienia z uczniem.

6. Uczeń winien zwrócić prace pisemne nauczycielowi w terminie przez niego wyznaczonym. Nieoddanie pracy we właściwym terminie zostaje odnotowane przez nauczyciela w dzienniku.

7. Nauczyciel ma prawo do stosowania kartkówki zamiast ustnej formy wypowiedzi i może jej nie zapowiadać.
8. Uczeń ma prawo znać zakres materiału do kontroli i wymagań jakim będzie musiał sprostać.

Kontrola i ocena pracy ucznia z trudnościami edukacyjnymi (dysgrafia, dysortografia, dysleksja).

- praca z uczniem według **zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,**
- uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą,
- większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu ćwiczeń redakcyjnych,
- uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda,
- przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową, nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio – komunikatywność wypowiedzi i czytelność, z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma,
- nauczyciel przy ocenianiu uczniów uwzględnia wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy, więcej czasu na sprawdzianach),

Osiągnięcia i postępy uczniów w nauce.

Na pierwszy semestr i koniec roku ocena wystawiana jest w następujący sposób:

- ocena na pierwszy semestr i koniec roku zależy od przewagi uzyskanych ocen cząstkowych,
- w przypadkach wątpliwych (brak przewagi danej oceny, duża rozpiętość między ocenami, pod uwagę bierze się ogólną liczbę uzyskanych ocen - ilościową przewagę danej oceny,
- jeśli nadal są wątpliwości ostatecznie decydują oceny uzyskane za czytanie za zrozumieniem, pisanie w klasie, oraz dyktanda,
- uczniowie, którzy mają szansę uzyskać na semestr czy koniec roku ocenę celującą, powinni potwierdzić swój wysoki poziom wiedzy i umiejętności, poprzez udział i osiąganie zadowalających wyników w konkursach różnego szczebla.

Informacje dla uczniów i rodziców

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Prace klasowe, sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
3. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem oraz podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy.
4. Krótkie sprawdziany (kartkówki) nie muszą być zapowiadane.

5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie) musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
6. Każdą pracę klasową napisaną na ocenę niedostateczną można poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach. Uczeń poprawia pracę tylko raz i brana jest pod uwagę ocena z pracy poprawianej.
7. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień.
8. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji. Po wykorzystaniu limitu otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
9. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia i wkład pracy własnej.